

Ба Шӯрои диссертациони 6D.KOA-055 дар
назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон
(734025, ш. Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ, 17).

ТАҚРИЗ

ба автореферати Солиев Бехрузҷон Назарович дар мавзӯи «Таҳлили иқтисодӣ-омории таъсири шартҳои қарзи бонкӣ ба рушди иқтисодиёти миллӣ» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илми иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.12 – «Баҳисобгирии муҳосибӣ, аудит ва омор».

Қарзи бонкӣ яке аз фишангҳои муҳими рушди иқтисодӣ ба ҳисоб рафта, тағйирёбии ҳолати он аз маҷмӯи омилу шароитҳои мухталиф вобастагии калон дорад. Қарздиҳии бонкӣ бо мақсади дастгирии аҳоли, соҳибкорон ва дигар субъектҳои хоҷагӣ дода мешавад. Ба шартҳои дастрасӣ ба қарзҳои бонкӣ, сиёсати қарздиҳии ташкилотҳои бонкӣ, вазъияти муосири пардохтпазирии бонкҳо, дараҷаи рақобатпазирии ташкилотҳои қарзӣ дар бозори қарз, шартҳои амалиётии Бонки миллии Тоҷикистон бо ташкилотҳои қарзии кишвар, ҷалби пасандозҳои интиқоли дар бозори қарзии дохилӣ ва ғайра таъсир мерасонад, ки дар натиҷа ба тағйирёбии талабот ба қарзи бонкӣ мусоидат менамоянд. Бинобар ин, барои дастрасии аҳоли, соҳибкорон ва дигар субъектҳои хоҷагӣ ба қарзи бонкӣ на танҳо аз рӯйи меъёри фоиз, инчунин, аз рӯйи доираи васеи нишондиҳандаҳои шартҳои қарздиҳии бонкӣ, бахусус, кам будани пешниҳоди ҳаҷми қарзҳои калон, қонеъ нагардонидани муҳлати истифодаи қарз, таъминоти қарз, талабот ба ҳолатҳои молиявии қарзгир, дер баррасӣ шудани муҳлати қарз ва ғайра муайян карда мешавад.

Бояд қайд намуд, ки дар таҷриба мувофиқакунонии таҳлили ҳисоботи молиявӣ бо омӯзиши индикаторҳои шартҳои қарзи бонкӣ, ки дар худ маълумотро доир ба тағйирёбии шартҳои ғайринархӣ шартномаҳои басташуда–ҳаҷми қарз, муҳлати қарз, талаботи бонкҳо ба ҳолати молиявии қарзгирон, таъмини қарз бо гарав ва дигар доираи васеи шартҳои иловагии қарздиҳии бонкиро дар бар мегирад, барои дарккунии амиқи равандҳои дар бозори қарз ба вуқӯъ оянда мусоидат менамояд. Бахусус, вазнин гардидани талабот ба сифати таъминоти қарз имконияти дастрасии мизочро барои гирифтани қарзи бонкӣ маҳдуд менамояд. Кам намудани муҳлати дарозтарини қарз ба таври қатъӣ дастрасии муштарӣро барои гирифтани қарз паст менамояд. Яъне ин ба маҳдуд намудани ҳаҷми қарзҳои калон барои қарзгирони калон дар бозори қарзӣ сабаб мегардад.

Хулоса, диссертант дар рисолаи илмии худ тавонистааст, ки чанбаҳои калидии шартҳои дастрасии қарзи бонкиро мавриди муҳокима қарор диҳад.

Дар баробари бартариятҳо дар автореферат баъзе камбудӣ ва норасоӣҳо ба назар мерасанд, ки онро ҳамчун эрод бояд қайд намоем:

1. Агар таҳлили маълумотҳо вобаста ба ҷадвали 1. “Сатҳ ва динамикаи коэффитсиентҳои таъмини иқтисодиёт бо пули миллӣ ва асъори хориҷӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар солҳои 2013 –2018*”, аз ҷониби диссертант бо нишондиҳии он дар диаграмма пешниҳод мешуд, мазмуни ҷадвали мазкур аз рӯи мазмун ва амал пурра мегашт.

2. Таҳлили ҷадвалҳои рисолаи диссертатсионӣ аз ҷиҳати марҳилаҳо гуногунанд. Диссертант ба ин камбудӣ бояд диққати ҷиддӣ диҳад.

3. Дар рисолаи диссертатсионии мазкур инчунин камбудии орфографӣ ва техникӣ вучуд доранд, ки онҳоро бояд бартараф намуд.

Камбудӣ ва норасоӣҳо, ки дар боло қайд карда шуданд, ҳамчун пешниҳод барои хуб ва васеъ гаштани таҳқиқот оварда шуд, ки зеро онҳо ислоҳшаванда буда, хусусияти тавсиявӣ доранд ва бояд қайд намуд, ки ин камбудӣҳо ба мазмуни асосии рисолаи илмӣ монеа шуда наметавонанд.

Аз ин лиҳоз, бояд қайд намоям, ки автореферати диссертатсияи Солиев Бехрузҷон Назарович дар мавзӯи “Таҳлили иқтисодӣ-омории таъсири шартҳои қарзи бонкӣ ба рушди иқтисодиёти миллӣ”, ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисод, аз рӯи ихтисоси 08.00.12 – «Баҳисобгирии муҳосибӣ, аудит ва омор» пешниҳод шудааст, ба талаботҳои Низомномаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси номбурда мебошад.

Сардори раёсати таълими
Академияи идоракунии давлатии назди
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон
н.и.и. дотсент

Одинаев Б. Ҷ.

*Сардори раёсати кадрҳо,
корсизори ва корҳои махсуси
АНДН Президенти ҶТ.*

Абдуаллимова И.И.